

Til lovforslag nr. L 13. Skriftlig fremsættelse (23. februar 2005)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Underretnings- og formkrav ved justitsministerens pålæg til anklagemyndigheden i straffesager)

(Lovforslag nr. L 13).

Lovforslaget er en genfremsættelse af L 146, der blev fremsat den 15. december 2004, og som bortfaldt på grund af afholdelse af folketingsvalg.

Lovforslaget går ud på at indføre særlige underretnings- og formkrav i tilfælde af, at justitsministeren giver anklagemyndigheden pålæg i konkrete straffesager om at begynde, fortsætte, undlade eller standse forfølgning. Den foreslåede ordning skal finde anvendelse i tilfælde, hvor pålægget gives i medfør af bestemmelsen i retsplejelovens § 98, stk. 3.

Forslaget fremsættes på baggrund af tilkendegivelserne i Folketingets Retsudvalgs beretning af 29. april 2004 over beslutningsforslag B 46 fremsat i november 2003.

Formålet med lovforslaget er at sikre en større åbenhed og gennemsigtighed i forbindelse med anvendelsen af beføjelsen i retsplejelovens § 98, stk. 3, som i praksis anvendes yderst sjældent. Efter regeringens opfattelse vil den foreslåede ordning kunne medvirke til at hindre, at der opstår mytedannelser om f.eks. årsagerne til, at en tiltale er blevet rejst eller ikke er blevet rejst.

Det foreslås for det første, at justitsministerens pålæg til anklagemyndigheden i en straffesag om at begynde, fortsætte, undlade eller standse forfølgning skal være skriftligt og ledsaget af en

begrundelse. Et sådant pålæg og begrundelsen herfor vil dermed komme til at indgå i den pågældende straffesags akter. Begrundelsespligten indebærer bl.a., at det skal angives, hvilke hovedhensyn der ligger bag beslutningen om at give pålæg.

Det foreslås, at forsvareren og den sigtede i straffesagen skal have adgang til at gøre sig bekendt med pålægget mv. i samme omfang som med hensyn til materiale, politiet har tilvejebragt til brug for sagen.

Det foreslås for det andet, at Folketingets formand skal underrettes, hvis justitsministeren giver pålæg til anklagemyndigheden i en straffesag om at begynde, fortsætte, undlade eller standse forfølgning. Denne underretningspligt vil have størst betydning i de tilfælde, hvor pålægget går ud på, at retsforfølgning skal undlades eller standses, så sagen ikke behandles ved domstolene. Folketingets formand vil kunne videregive underretningen til f.eks. Folketingets Retsudvalg. Med forslaget skabes der således en mere direkte parlamentarisk kontrol.

Underretningen af Folketingets formand kan efter forslaget udsættes i nogle nærmere angivne tilfælde, hvor der gør sig særlige forhold gældende, som efter de gældende regler i retsplejeloven tilsvarende kan medføre, at reglerne om forsvarerens ret til aktindsigt fraviges. Det er forudsat, at der sker underretning af Folketingets formand, så snart de pågældende hensyn ikke længere gør sig gældende.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.